

Odjel za zdravstvo Kent okruga

Činjenice o virusnim hemoragičnim groznicama (Ebola, Lassa, i td.)

Što su to virusne hemoragične groznice?

Virusne hemoragične groznice (VHF) predstavljaju grupu oboljenja koje izazivaju nekoliko različitih porodica virusa. Općenito uzevši, termin "virusna hemoragična groznica" ("viral hemorrhagic fever") upotrebljava se za opis teškog multisistemskog oboljenja, koja napada nekoliko sistema tjelesnih organa. Premda neki virusi hemoragične groznice mogu izazvati blaža oboljenja, mnogi od ovih virusa prouzrokuju teške smrtonosne bolesti. Unatoč nazivu, krvarenje obično nije veliki problem kod VHF bolesti.

Kako se prenose virusi koji prouzrokuju virusne hemoragične groznice?

Virusi koji se vezuju za VHF su životinjskog porijekla. To znači da ovi virusi prirodno žive na životinjama-domaćinima ili insektima-prenosiocima. Ovi virusi su potpuno ovisni o svojim domaćinima za množenje i preživljavanje. U domaćine se ubrajaju poljski miševi, kućni miševi i ostali poljski glodari. Krpelji i komarci služe kao prenosioci nekih bolesti.

Gdje se nailazi na slučajeve virusne hemoragične groznice?

Virusi koji izazivaju VHF nalaze se po čitavom svijetu. Međutim, budući da je svaki od ovih virusa vezan za jednu ili više posebnih vrsta domaćina, virusi i bolesti koje oni prouzrokuju rijetki su izvan oblasti u kojima žive ovi domaćini.

Premda se ljudi razboljevaju u oblastima u kojima žive domaćini, mogu se također razboljeti od domaćina koji su izvezeni iz njihovog prirodnog staništa. Povremeno se desi da osoba zaražena s virusom u njegovoj prirodnoj sredini putuje u drugu sredinu. Ukoliko se radi o virusu koji se prenosi osobnim kontaktom, taj putnik može zaraziti druge ljude.

Kako se može oboljeti od virusne hemoragične groznice?

Ljudi se mogu zaraziti virusom koji prouzrokuje virusnu hemoragičnu groznicu ako dođu u kontakt sa mokraćom, izmetom ili plivačkom zaraženog glodara. Virusi vezani za komarce i krpelje najčešće se šire ujedom zaraženog komarca ili krpelja, ili ako se krpelj zgnječi. Komarci i krpelji također prenose bolesti na stoku. Ljudi se mogu zaraziti dok uzgajaju ili kolju tu stoku.

Koji su simptomi virusne hemoragične groznice?

Posebni znakovi i simptomi variraju ovisno od vrste VHF. Prvi simptomi često uključuju:

- Povišenu temperaturu
- Vrtoglavicu
- Bolove u mišićima
- Iznemoglost
- Iscrpljenost

Pacijenti sa teškim oblikom VHF često pokazuju znakove potkožnog krvarenja, krvarenja unutrašnjih organa ili iz tjelesnih otvora kao što su usta, oči i uši. Ljudi rijetko umiru zbog gubitka krvi. Teški bolesnici mogu pokazivati znakove šoka,

Činjenice o virusnim hemoragičnim groznicama – strana 2

slabog funkcioniranja nervnog sistema, delirij, napadaje ili komu. Prestanak rada bubrega se javlja kod nekih oblika VHF-a.

Nakon koliko vremena se zaražene osobe razbole?

Simptomi se mogu pojaviti nakon samo dva dana od kontakta s virusom, ali može proći i 21 dan do pojave bolesti.

Može li se virusna hemoragična groznica prenijeti s osobe na osobu?

Neki virusi koji prouzrokuju hemoragičnu groznicu mogu se prenijeti s osobe na osobu, nakon što se prva osoba zarazila. Ovaj tip zaraze virusom može se dogoditi preko bliskog kontakta sa inficiranim osobama ili u kontaktu sa njihovim tjelesnim tečnostima. To se može također dogoditi preko kontakta sa predmetima (iglama) koje su kontaminirane sa zaraženim tjelesnim tečnostima.

Kako se liječe virusne hemoragične groznice?

Bolesnici primaju uobičajenu medicinsku njegu, ali ne postoji specifična terapija ili standardni lijek protiv VHF-a.

Postoji li vakcina protiv virusne hemoragične groznice?

Izuzev žute groznice i argentinske hemoragične groznice za koje postoje vakcine, ne postoje druge vakcine koje bi nas zaštitile od ovih bolesti.

Kako se može spriječiti i kontrolirati zaraza od virusne hemoragične groznice?

Prevenција se mora usredsrediti na izbjegavanje kontakta sa glodarima,

komarcima i krpeljima. Ako se s prevencijom ne postignu rezultati, i ako se slučajevi VHF-a i dalje javljaju, potrebno će biti fokusirati se na prevenciju od širenja zaraze putem osobnog kontakta, ako je to način na koji se virus širi. Budući da mnoge VHF prenose glodavci, preventivni naponi uključuju:

- Kontrolu populacije glodara
- Čišćenje kuće i radnog mjesta od glodara
- Uništavanje gnjezda glodara i njihovog izmeta

Što se tiče širenja virusa preko komaraca i krpelja, prevencija se obično usmjerava na mjesnu kontrolu populacije insekata. Pored toga, stanovništvo se upozorava na upotrebu sredstava protiv insekata, na nošenje prikladne odjeće, postavljanje mreža oko kreveta, prozora i sl., kako bi se izbjegli ujedi insekata.

Protiv virusa koji se prenose osobnim kontaktom, najvažniji način kontrole širenja bolesti svodi se na izbjegavanje bliskog kontakta sa zaraženim ljudima i njihovim tjelesnim sekretima. Zaražene osobe se moraju izolirati, a njegovatelji moraju nositi zaštitnu odjeću. Instrumenti poput igli ili termometara koji se koriste kod bolesnika od VHF-a moraju se propisno koristiti, a zatim dezinficirati ili baciti u smeće.

©2004 Kent County Health Department
700 Fuller NE
Grand Rapids, Michigan 49503
616/632-7100
www.accesskent.com